

Herhaald slachtofferschap woninginbraak in Groningen

Amsterdam, november 1998

Marije van Barlingen
Robert van Overbeeke
Hette Tulner

van dijk, van soomeren en partners

Van Dijk, Van Soomeren en Partners BV
KvK Amsterdam nummer 33176766
Bezoek: Van Diemenstraat 410 - 412, Amsterdam
Post: Van Diemenstraat 374, 1013 CR Amsterdam
Telefoon: 020 625 75 37 Facsimile: 020 627 47 59

Erratum

In de rapportage Herhaald Slachtofferschap van Woninginbraak zijn na het vermenigvuldigen enkele storende fouten ontdekt.

- In alle delen van de rapportage is in de inleiding een zin weggefallen uit de definitie van herhaald slachtofferschap, namelijk: "Insluipingen tellen (derhalve) niet mee."

- In de deelrapportage over Enschede:

pagina 4: iets boven het midden is bij de eerste "bullet" (dikke zwarte punt) het woord 'inbraken' weggefallen. Er hoort dus te staan: "in totaal zijn in Enschede in de onderzoeksperiode 4.295 *inbraken* gepleegd in 3.831 woningen."

pagina x: noot 1 is weggefallen. Deze luidde: "In Enschede is (in tegenstelling tot Groningen en Maastricht) het aantal woningen per buurt niet bekend, daarom zijn hier de absolute aantallen inbraken gebruikt. In het ideale geval zou het absolute aantal inbraken gerelateerd moeten worden aan het aantal woningen per buurt. Dit kan de volgende zaken beïnvloed hebben: het is de vraag of de 'echte' hot spots er nu uitkomen, de vergelijking tussen *algemene* inbraak-hot spots en hot spots van *herhaald* slachtofferschap wordt daarmee twijfelachtig. Zelfs als wel de 'echte' hot spots naar voren komen, is de rangorde van deze buurten vermoedelijk niet correct."

van dijk, van soomeren en partners

Van Dijk, Van Soomeren en Partners BV
KvK Amsterdam nummer 33176766
Bezoek: Van Diemenstraat 410 - 412, Amsterdam
Post: Van Diemenstraat 374, 1013 CR Amsterdam
Telefoon: 020 625 75 37 Facsimile: 020 627 47 59

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Herhaald slachtofferschap woninginbraak	4
2.1	Hoe vaak komt herhaald slachtofferschap voor?	4
2.2	Is er sprake van meer herhalingen dan theoretisch verwacht?	4
3	Hot spots: locatie waar veel wordt ingebroken	6
4	Tijdstip	9
5	Tijdsverloop tussen de herhalingen	10
Bijlage	Tabellen	12

1 Inleiding

Naar aanleiding van Britse successen met het aanpakken van herhaald slachtofferschap van woninginbraak heeft het Ministerie van Justitie een aantal grote steden gevraagd om te bezien of er in die steden 'hot spots' voor (herhaald) slachtofferschap van woninginbraken zijn. Indien dit het geval is, kan er met het ministerie verder worden bekeken of er (preventie)projecten op ontwikkeld kunnen worden.

Onderzoeksbureau Van Dijk, Van Soomeren en Partners is daarbij door het ministerie gevraagd de gemeenten te ondersteunen bij het onderzoeken van herhaald slachtofferschap en de ontwikkeling van preventieplannen.

Eén van de steden die zich hebben aangemeld voor dit project is Groningen. Bij de regiopolitie Groningen bestaat belangstelling voor een aanpak van herhaald slachtofferschap woninginbraken in het kader van het integrale plan voor het stedelijke speerpunt Woninginbraak en het districtelijke Kwaliteitsverbeteringstraject. Alvorens hiervoor een plan op te stellen, wilde de gemeente Groningen echter weten of er sprake is van herhaald slachtofferschap, waar dit dan plaatsvindt en wat de specifieke kenmerken ervan zijn. In dit rapport zullen deze vragen worden behandeld.

Herhaald slachtofferschap van inbraak is als volgt gedefinieerd:

Er is sprake van herhaald slachtofferschap van woninginbraak als een (al dan niet bewoonde) woning of de bijbehorende berging/box/schuur binnen een periode van drie jaar vaker dan één keer slachtoffer is geworden van een (poging) tot inbraak, waarbij tussen opeenvolgende inbraken minstens 24 uur verstreken is en waarbij het slachtoffer aangifte gedaan heeft van inbraak.

Als een woning volgens deze definitie herhaald slachtoffer is van inbraak, dan tellen alle inbraken op dat adres binnen de onderzochte periode mee voor de vaststelling van het totaal aantal inbraken op dat adres.

De reden om voor een tussenpoos van tenminste 24 uur te kiezen is, dat er in de praktijk een aantal gevallen voor bleek te komen waarbij binnen enkele uren na elkaar ingebroken was. Uit de bijbehorende processen-verbaal kon worden afgeleid dat het feitelijk ging om het afmaken van de eerste inbraak. Een periode van 24 uur bleek ongeveer de grens aan te geven tussen 'afmaken eerste inbraak' en 'volgende inbraak'.

Om te achterhalen hoeveel panden herhaaldelijk slachtoffer werden van woninginbraak zijn BPS-gegevens gebruikt.

Er is een onderzoeksperiode gehanteerd die loopt van 1/4/'94 tot en met 31/3/'97.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staat weergegeven hoe vaak herhaald slachtofferschap voorkomt en of dit meer of minder is dan wat theoretisch verwacht kan worden.

In hoofdstuk 3 worden de zogenaamde *hot spots* gepresenteerd: de buurten en straten waar de meeste (herhaalde) inbraken voorkomen.

In hoofdstuk 4 wordt de spreiding van het aantal herhaalde inbraken over het jaar weergegeven.

In hoofdstuk 5 wordt het tijdsverloop tussen twee inbraken gepresenteerd. In de bijlage zijn achtergrondgegevens opgenomen.

2 Herhaald slachtofferschap woninginbraak

2.1 Hoe vaak komt herhaald slachtofferschap voor?

Binnen de onderzoeksperiode is geteld hoe vaak een adres (lees: pand) voorkomt in de politieregistratie van woninginbraak. Het resultaat van deze telling is afgezet tegen een berekening van het theoretisch verwachte aantal adressen (panden).

Als basis voor deze berekening is het inbraakrisico gebruikt. Verder wordt er gebruikt gemaakt van een zogenaamde Poissonverdeling. De gehanteerde formule luidt:

$$P(a) = (L^a/a!)e^{-L}$$

Hierbij is a = het aantal inbraken in de woning, e = het grondtal natuurlijke logaritme (een constante, namelijk ongeveer 2,718) en L = het inbraakrisico.

Door de aldus berekende kansen te vermenigvuldigen met het totaal aantal woningen in Groningen is het aantal woningen berekend waarvan verwacht kan worden dat er herhaald (a maal) is ingebroken.

- In totaal zijn in Groningen in de onderzoeksperiode 10.004 inbraken gepleegd in 8868 woningen.
- Er zijn in de onderzoeksperiode 2091 herhaalde inbraken gepleegd in 955 woningen.
- Van alle inbraken in de onderzoeksperiode betreft 20,9% een herhaalde inbraak.
- Het gemiddeld aantal herhalingen per (herhaald slachtofferschap)pand is 2,2.
- Het inbraakrisico per woning blijkt in Groningen 119 per 1000 woningen te zijn in de onderzoeksperiode van drie jaar (dus gemiddeld 39,7 per 1000 woningen op jaarbasis).

In 1,1% van alle Groningse woningen (totaal waren dat er 83.750 per 1-12-1996) werd meerdere malen ingebroken.

2.2 Is er sprake van meer herhalingen dan theoretisch verwacht?

In tabel 2.1 staat aangegeven in hoeveel woningen meerdere malen zou moeten zijn ingebroken op basis van het inbraakrisico (gemiddelde aantal woningen dat één of meerdere malen slachtoffer is geworden van inbraak). Dit aantal wordt vergeleken met het werkelijk aantal woningen waarin herhaaldelijk is ingebroken.

Tabel 2.1 Verwacht versus werkelijk aantal woningen waar herhaald is ingebroken

Aantal inbraken	Verwacht aantal woningen	Werkelijk aantal woningen
2x	422,4	817
3x	14,9	103
4x	0,4	29
5x	0	4
6x	0	2
Totaal aantal woningen waar herhaald is ingebroken	438,9	955

- Herhaald slachtofferschap van inbraak komt in werkelijkheid in 955 woningen voor, terwijl het in 438,9 woningen verwacht werd volgens de kansberekening. Met andere woorden: herhaald slachtofferschap komt dus 2,2 maal vaker voor dan verwacht.
- Uit tabel 2.1 blijkt dat de kans op slachtofferschap van nog een inbraak toeneemt naarmate er vaker is ingebroken in een woning; het verschil tussen het verwachte aantal inbraken en de werkelijke aantallen inbraken neemt toe naarmate er vaker is ingebroken.
- Deze gegevens maken het waarschijnlijk dat herhaalde inbraken in eenzelfde pand niet onafhankelijk van elkaar zijn. In de literatuur worden diverse factoren hiermee in verband gebracht: leefstijl van de bewoner, kenmerken van de woning, kenmerken van de buurt, kenmerken van de dader(s), etc.

3 Hot spots: locaties waar veel wordt ingebroken

Er is nagegaan in welke buurten en straten de meeste (herhaalde) woninginbraken voorkomen. Dit zijn de zogenaamde *hot spots*. We onderscheiden dus *hot spots* van inbraken en *hot spots* van herhaalde inbraak.

Tabel 3.1 Top-5 van buurten met meeste woninginbraken per 1000 woningen in de onderzoeksperiode

Plaats	buurt	WBS-code	aantal	aantal per 1000 woningen
1	Concordiabuurt	210	236	249
2	West-Indische buurt	300	255	208
3	Vinkhuizen-Zuid	140	410	176
4	Stadscentrum	0	203	171
5	Paddepoel-Zuid	230	315	169

Tabel 3.2 Top-5 van buurten met meeste *herhaalde* inbraken per 1000 woningen in de onderzoeksperiode¹.

Plaats	buurt	WBS-code	aantal	aantal per 1000 woningen
1	Concordiabuurt	210	33	35
2	Universiteitscomplex	250	3	28
3	De Hoogte	310	48	25
4	Vinkhuizen-Zuid	140	54	23
5	Stadscentrum	0	24	20

- De buurten waar veel herhaalde inbraken plaatsvinden, de zogenaamde *hot spots*, concentreren zich in de noordwestflank van de stad (globaal tussen Van Starckenborghkanaal en Hoendiep). Het betreft overwegend naoorlogse buurten die in de jaren '60-'70 zijn gebouwd die slecht onderhouden zijn en die nu dreigen te verpauperen. Er staan relatief veel flatgebouwen met flink wat groen ertussen. Tussen de laagbouw-woningen zijn veel lange, donkere brandgangen. Het merendeel van de woningen (plm. 80%) is corporatiebezit. Er wonen veel alleenwonenden, zoals studenten, werkende jongeren en bejaarden.
- De buurten waar veel wordt ingebroken wordt en waar veel *herhaald* ingebroken wordt komen voor meer dan de helft overeen; Concordiabuurt, Vinkhuizen-Zuid en Stadscentrum komen in beide lijsten voor en verschillen hooguit één plaats in de ranglijsten.
- Het Universiteitscomplex staat bij de herhaalde inbraken op de tweede plaats en komt niet voor in de top-5 van adressen waar het meest wordt ingebroken. Dit heeft te maken met de rekenmethode en het feit dat er slechts 106 woningen op het Universiteitscomplex staan. Er is immers gedeeld door het aantal woningen per buurt om tot die top-5 te komen.

Noot 1 In deze tabel zijn alleen de buurten meegerekend waar 100 of meer woningen zijn.

Enkele herhalingen in bijvoorbeeld twee woningen leiden dan al gauw tot een hoge notering in de top-5 van herhalingen. Beleidsmatig is hier natuurlijk weinig mee aan te vangen.

In de bijlage is een lijst opgenomen met WBS-codes van alle buurten, het aantal inbraken en het aantal inbraken *per woning* dat in de onderzoeksperiode in elke buurt is gepleegd.

Voor het maken van onderstaande ranglijsten van *straten* waar veel (herhaald) is ingebroken is geen gebruik gemaakt van het aantal woningen omdat de aantallen woningen per straat te klein zijn om een zinvolle ranglijst te maken. De volgorde op deze ranglijsten is dus bepaald op basis van de absolute aantallen inbraken. Wel is ook het aantal inbraken/herhaalde inbraak adressen per wooneenheid vermeld.

Tabel 3.3 Top-10 straten met meeste inbraken in onderzoeksperiode

plaats	straat	WBS-code	aantal inbraken in onderzoeksperiode
1	Planetenlaan	240	92
2	Aquamarijnstraat	150	85
3	Paterswoldseweg	720	84
4	Concordiastraat	210	76
5	Meerpaal	910	59
6	Lijzijde Grotebeerstraat	920 230	53
7	Froukemaheerd	950	50
8	Moesstraat	200	49
9	Tuinbouwstraat Surinamestraat	200 300	48

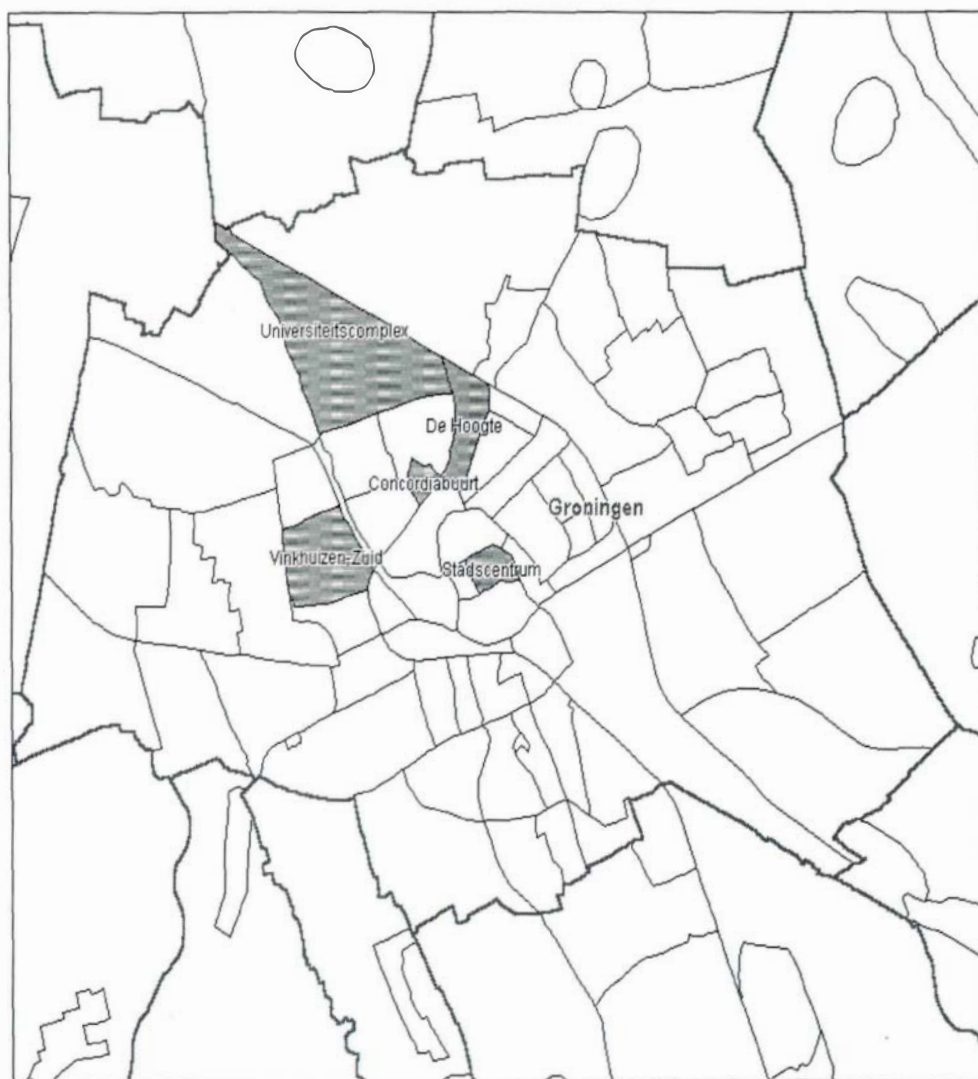
Tabel 3.4 Straten met het meeste *herhaald* slachtofferschap in de onderzoeksperiode

plaats	straat	WBS-code	aantal woningen waar herhaaldelijk is ingebroken
1	Aquamarijnstraat	150	14
2	Concordiastraat	210	11
3	Lijzijde	920	9
4	Froukemaheerd Noorderbinnensingel Parkweg	950 40 610	8

- Van de zes straten waar de meeste herhaalde inbraken plaats vinden, staan er vier in de algemene top tien van straten waar vaak in wordt gebroken, namelijk: Aquamarijnstraat, Concordiastraat, Lijzijde en Froukemaheerd.
- Opvallend weinig *straten* waar de meeste (herhaalde) inbraken plaatsvinden liggen in de *buurten* met de meeste (herhaalde) inbraken.
- Dat de bovenstaande straten veel inbraken kennen, kon de Groningse politie in bijna alle gevallen verklaren uit het feit dat het lange straten, straten met veel flats of straten met veel studentenhuizen betreft.

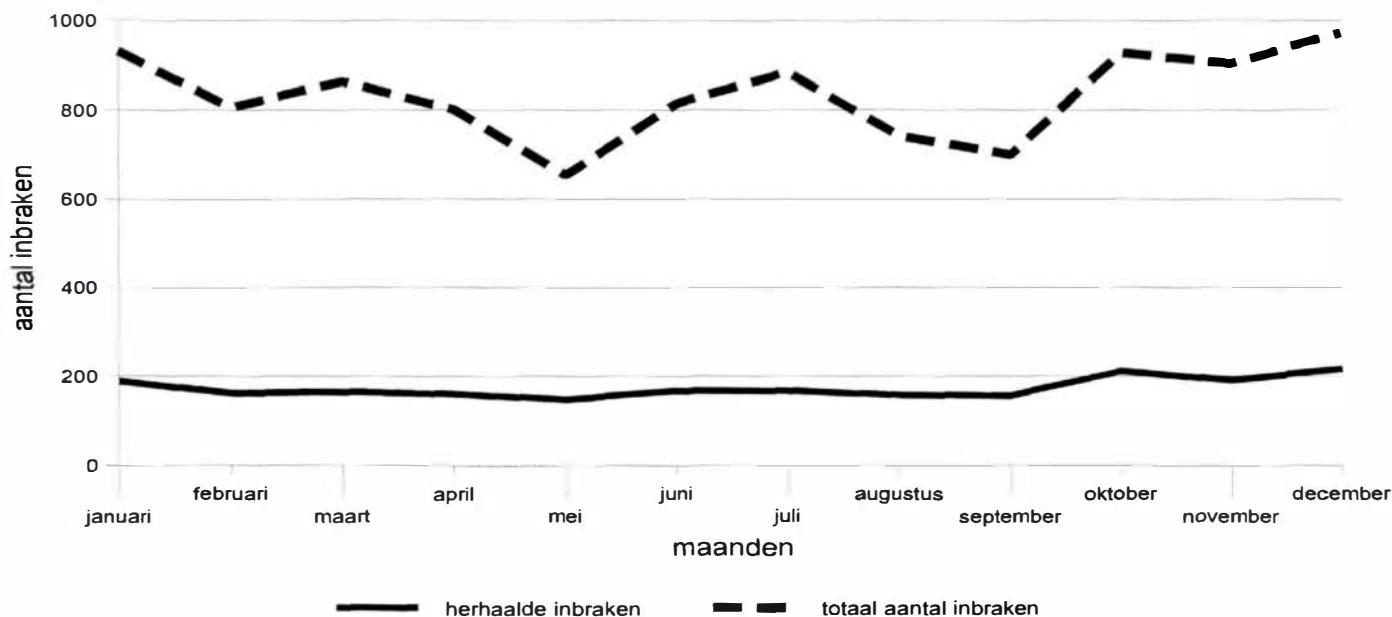

Plattegrond met hot spot-buurtten van herhaalde woninginbraak

4 Tijdstip

Afbeelding 4.1 Spreiding van het aantal inbraken en *herhaalde* inbraken over het jaar (som van drie jaren)

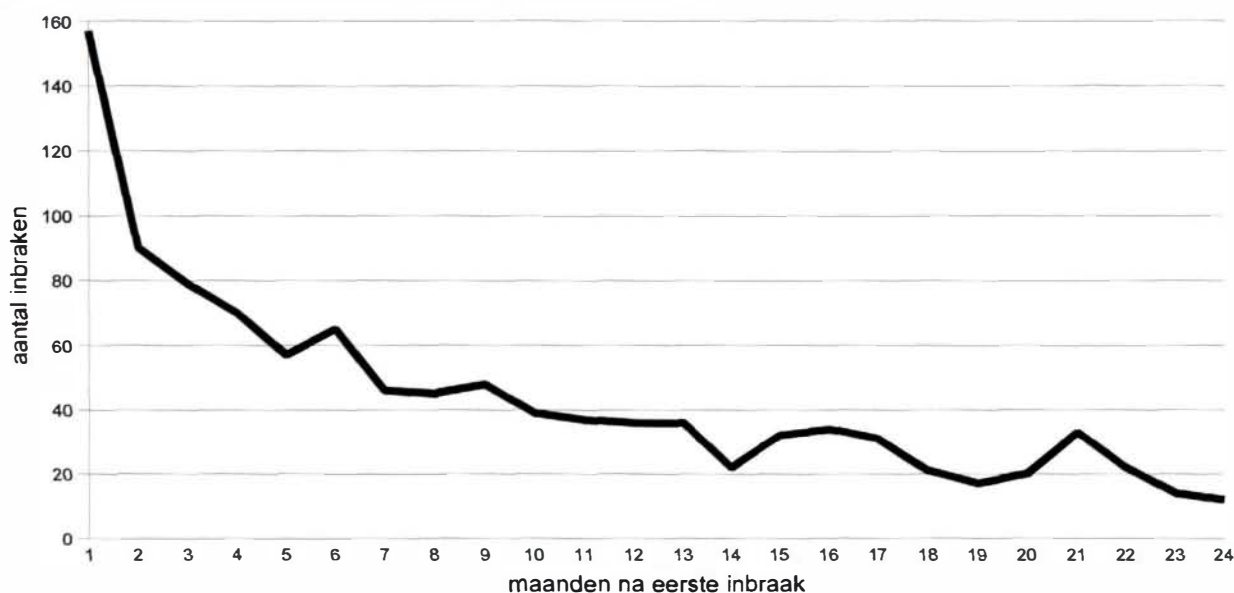
- In de maanden oktober tot en met januari vinden relatief de meeste inbraken plaats. In mindere mate springen de maanden maart en juli eruit. Relatief de minste inbraken vinden plaats in mei en september.
- De verdeling van herhaalde inbraken lijkt vrijwel constant door het jaar heen. Weliswaar komen de maanden oktober tot en met januari iets sterker naar voren dan andere maanden (net als bij de verdeling van het totaal aantal inbraken). Ook de dalen rondom mei en september komen in lichte mate tot uiting, maar het verschil met de andere maanden is erg klein.

Samenvattend kunnen we dus stellen dat het patroon van de spreiding van alle inbraken enigszins terugkomt in het patroon van de herhaalde inbraken, maar dan zeer sterk gedempt. Bij toetsing blijkt het verschil tussen beide verdelingen significant. Dat betekent dat de verschillen sterker zijn dan de overeenkomsten en dat de verdeling van de herhalingen een ander patroon volgt dan de verdeling van alle inbraken.

5 Tijdsverloop tussen de herhalingen

Hoeveel tijd zit er tussen twee inbraken in hetzelfde woning? Dat is de vraag die in dit hoofdstuk centraal staat. Met deze informatie kan bepaald worden wanneer het risico van herhaling het grootst is. In afbeelding 5.1 wordt de verdeling van het tijdsverloop in de drie steden weergegeven.

Afbeelding 5.1 Aantal maanden tussen opeenvolgende inbraken

- Het aantal *herhalingen* is in de eerste maand na een inbraak het hoogst. Daarna treedt een daling op die geleidelijk minder sterk wordt en af en toe een grillig verloop heeft. Na twee jaar ligt het aantal herhalingen op bijna nul.
- Gemiddeld zit er ruim 9 maanden (280 dagen) tussen twee inbraken op hetzelfde adres.

Onderstaand (tabel 5.1) wordt aangegeven hoe het percentage herhalingen verloopt in de tijd. Dat wil zeggen: er wordt aangegeven hoeveel procent van de herhalingen heeft plaatsgevonden na 1 week, 1 maand, een half jaar, 1 jaar na een inbraak. Ter vergelijking zijn de gegevens van het project in Den Haag in de tabel opgenomen.

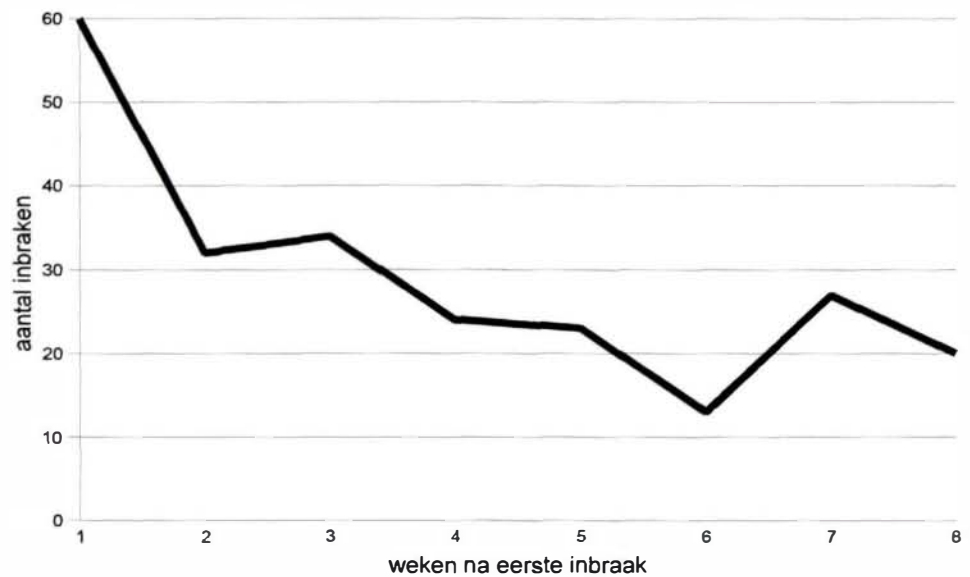
Tabel 5.1 Tijdsverloop van het percentage herhaalde inbraken

% na 1 week	% na 1 maand	% na een half jaar	% na 1 jaar	% na 2 jaar
5	14	46	68	94

In tabel 5.1 is te zien dat na 1 week al 5% van de herhalingen heeft plaatsgevonden. Na een maand is dat al een zevende deel van de herhalingen en na een half jaar bijna de helft. Een jaar na een inbraak is tweederde van de herhalingen uitgevoerd. In het tweede jaar worden er beduidend minder herhalingen uitgevoerd, namelijk een kwart van het totaal. Twee jaar na dato hebben daarmee bijna alle herhalingen plaatsgevonden.

Omdat het merendeel van de herhalingen in de eerste maand na een inbraak plaatsvindt, belichten we de eerste weken apart (afbeelding 5.2).

Afbeelding 5.2 Aantal weken tussen opeenvolgende inbraken (eerste twee maanden)

Als we die eerste maand uitvergroten wordt zichtbaar dat de piek zich vooral in de eerste week na een inbraak bevindt. In de tweede week is het aantal herhalingen gehalveerd en in de weken daarna neemt het aantal herhalingen langzaam verder af (met af en toe een uitschieter naar boven of beneden).

Bijlage Tabellen

Tabel B.1 Aantal woningen waar ingebroken is in onderzoeksperiode (april 1994 t/m maart 1997)

	aantal woningen
0x	74.882
1x	7.913
2x	817
3x	103
4x	29
5x	4
6x	2
totaal aantal woningen waar ingebroken is in onderzoeksperiode	955
totaal aantal inbraken in onderzoeksperiode	10.004

Tabel B.2 Verdeling van het aantal inbraken over de jaren van de onderzoeksperiode

hoe vaak ingebroken	herhaalde inbraken	aantal inbraken
april 1994 t/m maart 1995	709	3.308
april 1995 t/m maart 1996	760	3.725
april 1996 t/m maart 1997	622	2.971

Tabel B.3 Verdeling van het aantal Inbraken over de maanden van het jaar (gemiddeld over de hele onderzoeksperiode)

maand	herhaalde inbraken	inbraken totaal
januari	189	932
februari	161	806
maart	165	864
april	160	801
mei	147	654
juni	168	815
juli	167	884
augustus	158	742
september	156	699
oktober	211	928
november	191	904
december	217	974

Tabel B.4 Aantal maanden tussen opeenvolgende inbraken

aantal maanden	aantal inbraken	aantal maanden	aantal inbraken
1	157	13	36
2	90	14	22
3	79	15	32
4	70	16	34
5	57	17	31
6	65	18	21
7	46	19	17
8	45	20	20
9	48	21	33
10	39	22	22
11	37	23	14
12	36	24	12

Tabel B.5 Aantal weken tussen opeenvolgende inbraken (eerste twee maanden)

weken tussen opeenvolgende inbraken	aantal inbraken
1	60
2	32
3	34
4	24
5	23
6	13
7	27
8	20

Tabel B.6 Inbraken en herhaalde inbraken in onderzoeksperiode per WBS-codegebied
(in absolute aantallen en per 1000 woningen)²

WBS-code	aantal woningen	alle inbraken in onderzoeksperiode			herhaald inbraak adressen		
		aantal	per 1000 woningen	rangnummer	aantal	per 1000 woningen	rangnummer
0	1189	203	171	4	24	20	5
10	3231	328	102	23	27	8	14
20	1559	211	135	10	22	14	8
30	1013	107	106	20	9	9	13
40	2221	287	129	13	30	14	8
100	3098	434	140	9	48	15	7
110	2240	238	106	20	26	12	10
120	19	8	421	-	1	53	-
130	1366	180	132	12	12	9	13
140	2330	410	176	3	54	23	4
150	2700	274	101	24	32	12	10
160	58	10	172	-	1	17	-
200	3432	387	113	17	40	12	10
210	949	236	249	1	33	35	1
220	3961	417	105	21	44	11	11
230	1865	315	169	5	30	16	6
240	3043	428	141	8	45	15	7
250	106	17	160	6	3	28	2
260	7	1	143	-	0	0	-
270	25	2	80	-	0	0	-
300	1225	255	208	2	0	0	22
310	1890	181	96	27	48	25	3
320	3876	379	98	26	39	10	12
330	2566	204	80	33	14	5	17
400	2569	222	86	31	18	7	15
410	1446	80	55	41	6	4	18
420	1253	98	78	34	9	7	15
430	757	77	102	23	7	9	13
440	299	37	124	14	4	13	9
500	2665	175	66	36	14	5	17
510	310	32	103	22	2	6	16
520	53	1	19	-	0	0	-
530	69	6	87	-	0	0	-

Noot 2 Het aantal woningen dat hier is vermeld is het aantal woningen per 1-12 1996.
Het aantal inbraken en aantal adressen waar herhaald is ingebroken is alleen uitgerekend voor wijken met 100 of meer woningen.

WBS-code	aantal woningen	alle inbraken in onderzoeksperiode			herhaald inbraak adressen		
		aantal	per 1000 woningen	rangnummer	aantal	per 1000 woningen	rangnummer
540	289	14	48	42	0	0	22
550	14	5	357	█	2	143	█
590	78	█	13	█	0	0	█
600	1346	110	82	32	9	7	15
610	1671	181	108	19	18	11	11
620	1374	119	87	30	11	8	14
630	469	47	100	25	2	4	18
640	1941	121	62	38	7	4	18
650	1792	144	80	33	7	4	18
660	2792	239	86	31	18	6	16
670	1297	124	96	28	9	7	15
680	233	20	86	31	0	0	22
690	█	0	0	█	0	0	-
700	651	100	154	7	7	11	11
710	1448	145	100	25	15	10	12
720	2649	244	92	29	27	10	12
730	2700	155	57	40	4	1	21
740	19	31	1632	-	4	211	-
750	14	2	143	-	0	0	-
790	72	2	28	-	0	0	-
800	752	48	64	37	2	3	19
810	1897	54	28	44	4	2	20
820	76	5	66	-	1	13	-
830	337	8	24	15	2	6	16
840	41	4	98	-	0	0	-
850	134	8	60	39	0	0	22
860	76	14	184	-	2	26	-
870	24	█	42	-	0	0	-
900	834	61	73	35	5	6	16
910	1894	231	122	15	23	12	10
920	1760	208	118	16	21	12	10
930	905	66	73	35	5	6	16
940	43	7	163	█	0	0	█
950	3105	268	86	31	25	8	14
960	3069	412	134	11	44	14	8
970	1704	112	66	36	8	5	17
980	598	26	43	43	1	2	20